

เทศน์เช้า วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เข้าขึ้นมาพระบิณฑบาตเลี้ยงชีพด้วยปลีแข็ง การบิณฑบาตนี้สัมมาอาชีพะ สัมมาอาชีพะ ขวนขวายเลี้ยงชีพของตน เลี้ยงชีพตนไว้เพื่อประพฤติปฏิบัติใจ เพราะเป้าหมายของพระ ผู้ที่เห็น ภัยในวัฏสงสารถึงได้สละทางฆราวาสมาบวชพระ ถ้าบวชพระขึ้นมามันมีเป้าหมายใจ เป้าหมาย พระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสรู้ธรรม เสวยวิมุตตสุขๆ นีร์ตนะ ๒ เวลาแสดงธรรมจักๆ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็น ธรรม มีรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

ฉะนั้น เวลาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระอัญญาโกณฑัญญะพยายามอุปัฏฐากองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ ๖ ปี ต้องการให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชี้ทางๆ เพราะว่ามันไปด้วยตนเองไม่ได้ไง สวากสาวกะผู้ที่ได้ยินได้ฟังใจ เพราะมันมีองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมามันถึงมีศาสนาพุทธ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ ก็กราบธรรมในใจขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้า แล้ววางธรรมวินัยนี้ไว้ ธรรมวินัยๆ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริง มันก็จะได้สัจจะความจริงขึ้นมาเหมือนพระอัญญาโกณฑัญญะ

นี่ไง เวลาที่เราเห็นภัยในวัฏสงสาร เรามาบวชพระๆ บวชพระ บวชพระขึ้นมา บวชพระ ขึ้นมา เรามีเป้าหมายใจ เป้าหมายของเราคือจะทำที่สุดแห่งทุกข์ ถ้าทำที่สุดแห่งทุกข์ ถ้ามันยังทำ ถึงที่สุดแห่งทุกข์ไม่ได้ มันต้องดำรงชีวิตนี้ไว้เพื่อประพฤติปฏิบัติ ถ้าดำรงชีวิตนี้ไว้ เลี้ยงชีพด้วย ปลีแข็งๆ ออกบิณฑบาตเลี้ยงชีพ เลี้ยงชีพขึ้นมาเพื่อจะขวนขวายหาสิ่งนี้ไง

เวลาฆราวาสญาติโยมของเขา เขาก็หาที่พึ่งของเขา เขาหาที่พึ่งของเขา ถ้าคนทางโลกของ เขา เขาก็หาว่าไม่มีใครดูแล รัฐบาลไม่เชิดชูไม่อุ้มชู ถ้าไม่อุ้มชูของเขานะ รัฐบาลที่ดีเขาพยายาม บำรุงรักษา แต่คนมันมาก ถ้าคนมันมากมันก็มีการขาดตกบกพร่องของเขาไป ถ้าขาดตก บกพร่องของเขาไป เวลาข้าวยากหมากแพงขึ้นมามันมีความทุกข์ความยากไปทั้งนั้นนะ นี่พูดถึง

ทางโลกนะ ทางโลกมีความทุกข์ความยาก ความทุกข์ความยากอันนี้เพราะอะไร เพราะมันอึดคัดขาดแคลน เราก็เห็นได้ไง แต่เวลามันมั่งมีศรีสุขอุดมสมบูรณ์ขนาดไหน มันควรจะมีความสุขๆ คนก็ยังมีทุกข์อยู่อย่างนั้นนะ

สิ่งที่ทางโลกมันจะขาดแคลน มันจะอุดมสมบูรณ์ขนาดไหน ถ้าจิตใจมีคุณธรรมขึ้นมาแล้วมันแบ่งสันทนส่วนกันได้ มันช่วยเหลือเจือจานกันได้ ความช่วยเหลือเจือจานกัน ถ้าจิตใจคนมันไม่ทุกข์ไม่ยากขึ้นไป ก็เลยไม่บีบคั้นจนเกินไป เราอาศัยอยู่ในโลกนี้ได้ อาศัยอยู่ในโลกนี้ได้ด้วยสติด้วยปัญญาะ ถ้ามีสติปัญญา เราจะพยายามประพฤติปฏิบัติของเรา เราจะหาทางออกของเรา

สิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นที่พึ่งไม่มี มีแต่คุณธรรมสัจธรรมเป็นที่พึ่ง ถ้าหัวใจมีคุณธรรมเป็นที่พึ่งนะ เรามีสติมีปัญญา คนเรามีสติมีปัญญารักษาใจของตัวเองได้ เห็นการขัดแย้ง เห็นต่างๆ มันดูแล้วมันสังเวช

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ว ญาติข้างพ่อ ญาติข้างแม่ คนละประเทศ เขาแย่งน้ำทำนากันๆ นี่ญาติข้างพ่อและญาติข้างแม่นะ ๒ นครจะทำรบทัพจับศึก จะแย่งน้ำทำนากันๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาให้สตินะ น้ำกับชีวิต สิ่งใดที่มีคุณค่ากว่ากัน สิ่งใดที่มีคุณค่ากว่ากัน

ชีวิตของคนมีคุณค่ากว่าน้ำ

แล้วจะไปแย่งกันทำไม

ห้ามครั้งที่ ๑ ห้ามครั้งที่ ๒ ครั้งที่ ๓ รบราฆ่าฟันกันแหลกลาญไปหมดเลย

เวลาที่มีสติยับยั้งได้ ยกทัพมาแล้วยังยกทัพกลับได้ แย่งน้ำทำนากัน เวลาข้าวยากมากแพง เวลามันอึดคัดขาดแคลน สิ่งใดถ้ามันตกลงกันได้ แต่มันตกลงขนาดไหนมันก็มีพวกเขาพวกเรา เพราะต้องปกครองดูแลใจ จะต้องดูแลว่าจะให้ประชาชนเขามีอยู่มีกิน ให้มีอยู่มีกิน ถึงเวลามันอึดคัดขาดแคลนขึ้นมา แต่ถ้ามันคุยกันได้ มันคุยรู้เรื่อง แต่มันจะรู้เรื่องได้อย่างไรเพราะคนมันห่มมาก ชุมชนมันอยู่มาก สิ่งใดขึ้นมาที่เห็นว่าผู้นำเราอ่อนแอ ผู้นำเราไม่เข้มแข็ง ถ้าเข้มแข็งก็ต้องรบราฆ่าฟัน ก็เอาชีวิตนี้ไปแลกหมดเลย

แต่ถ้ามีสัจจะ มีสัจธรรมนะ มันเรื่องเวรเรื่องกรรม เรื่องมุมมอง ถ้ามุมมองทางโลก มุมมองว่าเราควรทำได้ๆ ถ้ามันทำได้ ทำได้มันก็เป็นกฎฐิมานะอันหนึ่ง ถ้าเราขวนขวายของเรา ถ้าทำสิ่งใดทำถึงที่สุดแล้ว คุณติ เวลาพระเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา จะล่องพ้นทุกข์ด้วยความเพียร มีความเพียร มีความวิริยะ มีความอุตสาหะ มีความขวนขวายขนาดไหน นี่ทำของเรา

พาหิยะๆ ฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคนเดียวเป็นพระอรหันต์เลย หนเดียวจริงๆ แต่หนเดียวจริงๆ เวลาเขาจะมาฟังเทศน์ เขาเรือแตก เรือแตกมาแล้วก็มีคนนับหน้าถือตาของเขา เขาเองเขาก็ต้องฝืนใจนะ เขาต้องฝืนใจของเขา นี่เขาหลงตัวเองว่าเขามีคนเซ็ดหน้าชูตาของเขาว่าเขามีคุณธรรมในใจ แต่ด้วยอำนาจวาสนาบารมี หมู่คณะที่เคยประพฤติปฏิบัติมาแต่อดีตชาติมาขึ้นยับยั้งกลางอากาศ “ท่านไม่ใช่พระอรหันต์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว ให้ไปฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า”

นี่เขาต้องหักใจของเขาไปฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เขาสร้างบุญกุศลของเขา มา เวลาฟังธรรมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคนเดียวเป็นพระอรหันต์เลย

ไอ้พวกเราศึกษามาหมด เย ธมฺมาฯ เวลาพระอัสสชิเทศนาว่าการให้พระสารีบุตรฟัง ฟังทีเดียวเป็นพระโสดาบัน เราท่องกันปากเปือกปากจ่อเลย นี่เขาฟังคนเดียวเขาเป็นพระโสดาบันเลย เขาฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทีเดียวเขาเป็นพระอรหันต์เลย ไอ้เราขวนขวายอยู่นี้ๆ เราตราครุฑเราปากบ่นอยู่นี้ ทำไมไม่เป็นๆ ละ

มันรู้มาก ใจนี้รู้มาก รู้แล้วไม่ได้อะไรเลยไป ไปรู้เรื่องของเขาไป แต่เราไม่รู้เรื่องของเรา ถ้ารู้เรื่องของเรา เวลาจิตใจเรามีสติมีปัญหา เราย้อนกลับมาดูใจของเรา ถ้าย้อนกลับมาดูใจของเรา มนุษย์เหมือนกัน แต่ความรู้สึกของใจก็แตกต่างกันแล้ว เราเห็นทำไมเขาแย้งชิงกัน ทำไมเขาทำอย่างนั้นกัน เห็นแล้วสังเวชไหม สังเวชเพราะอะไรละ

สังเวช เขาทำกรรมทั้งนั้นนะ เขาสร้างเวรสร้างกรรมของเขา แล้วเราละ เราก็ไม่ทำเพราะเรามีสติปัญญาอยู่ แต่วันไหนมันผลออกไปลงไปร่วมวงกับเขานะ เวลาไปห้ามเขา เขาไม่ฟัง เดียวล่อเขาเลย เพราะมันคุมใจตัวเองไม่อยู่ไง ถ้าคุมใจตัวเองไม่อยู่ ถ้ามีสติปัญญา เรามีสติปัญญาของเรา ถ้าไม่ใช่เรื่องของเรา เราก็ไม่ทุกข์ไม่ร้อน แต่วันไหนถ้าเป็นเรื่องของเรา ทุกข์ร้อนมาก เวลาเรื่องของเราจะ เจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา หมอบอกเราว่าอีก ๒ วันตาย เดือดร้อนไปหมดเลย ถ้าเป็นเรื่องของเราๆ ใจ

นี่ก็เหมือนกัน ศึกษาธรรมะๆ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเรื่องขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศึกษาธรรมของพระอัครสาวกก็เป็นเรื่องของเขา แต่เอามาแล้วก็เออ! น่าชื่นชมๆ แต่มันไม่เข้าถึงใจเรา แต่เอาจริงๆ ของเราขึ้นมา ถ้าเราจะประพฤติปฏิบัติของเรา ต้องทำความสงบของใจเข้ามา มันจะเป็นเรื่องของเราแล้วแหละ

เวลาเราศึกษามากน้อยขนาดไหนเป็นเรื่องขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นเรื่องของครูบาอาจารย์ของเรา แต่ถ้าเป็นเรื่องของเรา ถ้าเราไม่เดินจงกรม ไม่นั่งสมาธิภาวนา จิตใจของเราไม่สงบเข้ามา มันเป็นสัญญาทั้งนั้น มันเป็นการส่งออกโดยธรรมชาติ สัจจะ พลังงานมันส่งออกทั้งหมด ความคิดของคนส่งออกไปหมด แต่ไม่รู้จักตัวเอง ทั้งๆ ที่ความคิดเกิดจากจิต แต่ไม่เห็นจิตตัวเอง ถ้ามันจะเห็นจิตตัวเอง เริ่มทำความสงบของใจเข้ามาแล้ว ถ้ามีสติมีปัญญา แล้วที่นี้มันจะมีค่าแล้ว ถ้ามีสติ มีสมาธิ มีปัญญา มันจะมีคุณค่าขึ้นมาแล้ว

ไอ้ที่มันมีๆ อยู่ นั่นนะมันเป็นสัญญาทั้งนั้นนะ มันเป็นอารมณ์ความรู้สึก อารมณ์ที่เกิดจากจิต แต่มันมีอำนาจวาสนาขึ้นมา ว่าเป็นชาวพุทธแล้วอยากศึกษาธรรมะชนิดหนึ่ง ศึกษาแล้วศึกษาก็อวดรู้ ศึกษาแล้วก็เอาไว้คะคานกัน เถียงกัน ของใครดี ของใครดี แต่ไม่เคยทำสมาธิได้เลย ไม่มีสมบัติจริงขึ้นมาจากใจของตัวเอง

ถ้ามีสมบัติจริงของใจขึ้นมา ถ้ามีสมบัติจริง ยกหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นทุกที ท่านมีสมบัติจริงของท่าน ท่านทำเป็นตัวอย่างๆ อยู่ป่าอยู่เขามีความสุข ทั้งที่เราอยู่ในเมือง เรามีเครื่องอำนวยความสะดวกเยอะแยะไปหมดเลย ทำไมเราไม่มีความสุขล่ะ ทำไมครูบาอาจารย์เราอยู่ในป่าในเขา อยู่โคนไม้ มันมีความสุขได้อย่างไร มีความสุขๆ ไอ้เราจะทำบุญกุศลต้องซื้อทางเข้าไป ต้องบากบั่นไปหาท่านนะ ท่านมีความสุขของท่าน ท่านมีความสุขของท่านเพราะว่าท่านมีสติ ท่านมีสมาธิ ท่านมีปัญญา แล้วศีล สมาธิ ปัญญามันเข้าไปชำระล้างอวิชชาความไม่รู้ในใจของท่าน ชำระล้างไปหมด

พอชำระล้างไปหมด เห็นไหม พลังงาน จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้ที่หมองไปด้วยอุปกิเลส พลังงาน พลังงานที่เป็นอวิชชาส่องใสๆ มันยังมีอวิชชา แล้วทำลายอวิชชาไปแล้ว ธรรมชาติอันนั้น ธรรมชาติอันนั้น สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับไปเป็นธรรมดา โลกนี้ไม่มีอะไรเลย มันมีของมันเป็นวาระของมัน มันเป็นวาระของมัน

สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง สิ่งใดเป็นอนิจจัง สิ่งนั้นเป็นความทุกข์ สิ่งใดเป็นความทุกข์ สิ่งนั้นเป็นอนัตตา แล้วคนที่มันรู้แจ้งแล้วมันจะไปเหยียบของที่เป็นอนิจจังที่มันแปรปรวนตลอด ของงูๆ มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้หรือ ถ้ามันเป็นไปไม่ได้เนะ จะส่งออกไปไหม จะไปยึดไหม จะไปยึดไหม จะจุดไฟเผาตัวเองไหม จะให้ความคิดขึ้นมาเผาผลาญตัวเองไหม มันเป็นไปไม่ได้

ที่ว่าท่านมีความสุขๆ ของเรามีทุกอย่างอุดมสมบูรณ์ไปหมดเลย ทำไมหาความสุขไม่ได้ ทำไมครูบาอาจารย์ของเราอยู่ในป่าอยู่ในเขา ท่านมีความสุขของท่าน แล้วความสุขของท่านมันหามาจากไหนล่ะ

เรามีสติปัญญา เรามีสติปัญญา เราชวนขวายนมาฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อดอกย้า ย้า ตัวเองนี่แหละ ย้าหัวใจนี่แหละ ย้าหัวใจ ศึกษามาเท่าไร ศึกษานั้นเป็นปริยัติ ศึกษานาดไหน ศึกษามาไม่ใช่เป็นความผิด ศึกษานี้ถูกต้องทั้งนั้นนะ แต่ศึกษาแล้วทฎิฎิฎิมันไปยึดมันถือมัน มันบังเงา กิเลสมันบังเงา มันบังอยู่หลังธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กูรู้ๆ มันบังอยู่นั่นไง ไอ้กิเลสบังเงามันไปยึดมันถือมันจนเราไม่ได้อะไร

ศึกษามาเป็นแนวทางแล้ววางไว้ นั่นเป็นสมบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สมบัติของครูบาอาจารย์เรา เราจะมีจริงขึ้นมา เราก็ต้องชวนขวายนของเรา ถ้าชวนขวายนขึ้นมา มันเห็นคมันเห็น้อย มันทุกข์มันยาก

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน กรรมคือการกระทำ กรรมดี ทำดี แล้วกรรม คุณิ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ ๖ ปี เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมาตรัสรู้โดยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง บุปเพณิวาสนาสุตติญาณ จตุปปาตญาณ อาสวัภยญาณ มันมีวงรอบ ๑๒ มีกิจจญาณ สัจจญาณ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงปฏิญาณตนว่าเป็นพระอรหันต์

พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะท่านก็ประพฤติปฏิบัติของท่าน โดยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ชี้แนะ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชื่นชม มันมีกิจจญาณ มีการกระทำของใจดวงนั้นนะ เห็นไหม ใจดวงนั้นมีการกระทำ

แต่ใจของเรากิเลสมันบังเงา อ่างธรรมะ หมาห่มหนังเสือ หมาเอาหนังเสือมาห่ม แล้วมัน ก็เห็นว่ามันจะเป็นเสือๆ มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นหมา นี่ก็เหมือนกัน กิเลสตัดหาความทะยาน อยากรู้ในใจของเรามันเอาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบังเงาว่ามันรู้ๆ นี่มันหมา ตัวหนึ่ง มันจะเป็นเสือไปไม่ได้

ถ้ามันจะเป็นเสือขึ้นมา มันก็ต้องเป็นลูกเสือ ลูกเสือมันต้องออกมาจากพ่อแม่เสือ มัน ไม่ใช่เป็นหมาแล้วจะมาห่มหนังเสือ นี่ก็เหมือนกัน ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้ามา สาธุ ปริยัติศึกษามา ศึกษาเพื่อความรู้ของเรา แต่ความรู้ของเรา ทิฏฐิมานะมัน ไปยึด มัน ทิฏฐิมานะ พอกาวนาไป อ้อๆ เป็นอย่างนี้แล้ว มันไปสวมรอยๆ มันสวมรอยก่อน มันเลย ไม่ได้ความจริงใจ ปฏิบัติไปเถอะ ทำความจริงของเราให้ได้ขึ้นมา ถ้าเป็นสมาธิขึ้นมาแล้ว โอ้โฮ! มันมีความสุขนะ แล้วมันมหัศจรรย์ มหัศจรรย์มากๆ มหัศจรรย์มากๆ พอมหัศจรรย์ขึ้นมาแล้ว มันละเอียด

เวลาคนที่ภาวนายังไม่ได้บอกความคิดนี้มันเร็วมาก ทุกอย่างนี้เร็วมาก แต่เวลาเรามีสติ ขึ้นมา สิ่งที่เร็วๆ มาก ยับยั้งได้หมดเลย แล้วพอมันขึ้นไป มันมีมหาสติ มันยับยั้งได้เร็วกว่านี้อีก พอมันขุดคุ้ยเข้าไปในใจของมันไป มันยังมีสิ่งลึกลับซับซ้อนในใจมหาศาลเลย ลึกลับซับซ้อน มหาศาลเพราะอะไร เพราะนี่ไง สิ่งที่พระพุทธศาสนาสอนเรื่องการเกิด แก่ เจ็บ ตาย ไม่เกิด ไม่ แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย

แล้วการเกิด แก่ เจ็บ ตายมันก็เกิด แก่ เจ็บ ตายจากท้องพ่อท้องแม่ แล้วมันจะไม่เกิด ไม่ แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายมาจากไหนล่ะ

ไอ้มันเกิด แก่ เจ็บ ตายจากท้องพ่อท้องแม่มันผลของวิญญูะ แต่เวลาธรรมะๆ เวลา มัน ชำระล้าง มันชำระล้างในหัวใจ เพราะใจปฏิสนธิในครรภ์ ในไข่ ในน้ำคร่ำ ในโอปปาติกะ การ กำเนิด ๔ จิตนี้มันต้องเวียนว่ายตายเกิดของมัน ใครจะหักห้าม ใครจะเชื่อไม่เชื่อ ใครจะคัดค้าน อย่างไม่ นั่นมันเป็นความคิด มันไม่ใช่ความจริง

แต่ความจริงขึ้นมา ธรรมะมันเข้าไปกัดฉ่าง เข้าไปวิฉัย เข้าไปชำระล้าง มันเป็นมรรค ถ้า มรรคมันเกิดขึ้น มันเกิดขึ้นมันก็เป็นผลประโยชน์ของเราไง ที่เราเป็นชาวพุทธๆ เราประพฤติ ปฏิบัติ ฟังธรรมๆ เพื่อเหตุนี้ละ ปลุกปลอบนะ เวลาฟังธรรมอยู่กับครูบาอาจารย์ ท่านจะปลุก

ปลอก ท่านจะกระตุ้น กระตุ้นให้ลูกศิษย์ลูกหา มีความมุมานะ ให้มีความเข้มแข็ง ให้มีการกระทำ ต้องมีการกระทำอันนั้น

ธรรมะของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น สาธุ ก็เป็นสมบัติของท่าน แล้วของเรา เราฟังมา เราชื่นชม เราชื่นชมนะ เราเกิดมาร่วมสมัยนะ มีผู้บุกเบิกนะ เวลาที่มีผู้บุกเบิก กระแสเวลาจะทำให้ กระแสสังคมมันมีกระแสความเชื่อขึ้นมา มันไม่ใช่ของง่ายๆ หรอก ความเชื่อ คุณติ แล้วปัจจุบันนี้ ก่อนหน้านั้นพระเราก็ออยู่กันไปวันๆ หนึ่ง หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมาฟื้นฟูของท่าน มีคนทำให้สังคมตื่นตัวขึ้นมา พอตื่นตัวขึ้นมา เวลาใครเข้ามา มันเอาอย่าง ไม่เอาเอียง มันไม่ทำตาม จะเอาอย่าง จะสวมรอย “ฉันเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นองค์สุดท้าย ไม่มีองค์ไหนอีกแล้ว”

จะเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นไม่เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นมันเป็นที่หัวใจ ถ้าหัวใจเคารพบูชา แล้วเราประพฤติปฏิบัติตาม เห็นไหม หนึ่งตัวอย่างดีกว่าร้อยคำสั่ง เราทำตามอันนั้น เราทำตามอันนั้น มีครูบาอาจารย์บุกเบิกไปแล้ว เราชวนขายของเรา มีการกระทำของเรา จะเป็นลูกศิษย์หรือไม่เป็นลูกศิษย์ เดี่ยวมันประกาศกลางหัวใจ มันประกาศขึ้นมากกลางหัวใจ คนเรามันไม่เคยคิดชั่ว มันไม่เคยคิดเห็นแก่ตัว ไม่คิดอยากใหญ่ มันจะทำความชั่วได้ไหม ไอ้คนที่มันชั่วเพราะมันคิดอยากใหญ่ มันอยากใหญ่ มันคิดต้องการของเขา มันเลยใช้ร้อยล้านพันคม ใช้เล่ห์เหลี่ยม เวลาพูด พูดธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ความชั่วของมันในใจมันก็เป็นความชั่วของมันวันยังค่ำ हमามันห่มหนังเสือนะ แต่ถ้าเราจะเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นไม่เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่น เราทำของเรา เรามีสติมีปัญญาของเรา รักษาตัวของเรา

กรรมคือการกระทำ มโนกรรม คิดที่หนึ่ง ย้ำคิดย้ำทำ เดี่ยวก็ชอบอย่างนั้นนะ เวลามันคิดอย่างนั้นขึ้นมา บัดมันทิ้ง เวลามันคิดขึ้นมา นะ คิดชั่วมันไม่เอา คิดผิดอย่างนี้ไม่เอา อย่างนี้ไม่เอา ไม่เอาเพื่ออะไรละ ไม่เอาเพื่อไม่ให้มันมาชักนำใจ ชักนำให้จิตนี้เชื่อมั่นใจ แล้วพอย้ำคิดย้ำทำก็เป็นจริตเป็นนิสัย ทำจนเคยชิน ทำจนหน้าด้าน ทำจนไม่เป็นความผิด แต่ถ้าเราไม่ทำ เราไม่หน้าด้าน เราพยายามทำของเรา เห็นไหม มโนกรรมๆ สำคัญ เพราะสรรพสิ่ง คนเราจะทำสิ่งใดมันเกิดจากความคิดเราทั้งนั้นนะ ถ้าเราคิดแต่เรื่องดีๆ ทำแต่เรื่องดีๆ

“แล้วคิดดีๆ มันไม่เห็นได้อะไรเลย เขาคิดไม่ดีเขาจ่ำรายกันทั้งนั้นนะ”

จ่ำรายอย่างนั้นจ่ำรายนั่งทับอยู่บนความทุจริต มันไม่มีความสุขหรอก เราจะทุกข์จนเจ็บใจ เรารื่นริงนะ เข้าขึ้นมาสะพายบาตรออกบิณฑบาต จะมีไม่มีก็แล้วแต่ ดำรงชีวิตได้ ชีวิตนี้

ดำรงไว้ทำไม ดำรงไว้เพื่อความชวนชวายเป็นเกิดสังกรรมกลางหัวใจ ถ้าสังกรรมกลางหัวใจจะ
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประกาศไว้เอง ไม่มีกำมือในเรา แบบตลอด ธรรมะขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำพิสูจน์ตลอด ใครมีความสามารถให้เข้ามาตัดดวงเอา ใครมี
ความสามารถให้กระทำเอา ไม่มีควมลึกลับซับซ้อน ไม่มีสิ่งใดซ่อนเร้น แบบตลอด แบบตลอด
พวกเรามีความจริงหรือเปล่า ชาวพุทธมั่นคงจริงหรือเปล่า ชาวพุทธทำได้หรือเปล่า เห็นไหม ตก
ดวงเอาเลย

หลวงตาท่านพูดประจำ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหมือนกับ
ห้างสรรพสินค้า ใครจะได้อะไร เราเข้าไปในห้างสรรพสินค้าสิ คุณสินค้าเต็มไปหมดเลย แล้วเรา
จะเอาอะไร ถ้าเราจะเอาอะไร เราก็ต้องแลกมาด้วยความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะของใจ
เรา ทำขึ้นมา ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีลึกลับซับซ้อน แบบตลอด มีแต่
ความจริงของเราเท่านั้นนะ ถ้าความจริงของเรา ทำขึ้นมา ทำขึ้นมา

สิ่งที่เรามาถวายทานเป็นระดับของทาน ระดับของทานเพื่ออะไร ระดับของทานมา ได้
ฟังธรรม ได้ฟังธรรมแล้ว ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อ
อย่าเชื่อคนเทศน์ อย่าเชื่อ แล้วให้ไปไตร่ตรองไปวิเคราะห์ ไม่ให้เชื่ออะไรเลยนะ ให้เชื่อสัจจะ
ให้เชื่อความจริง ให้เชื่อที่ทำได้ แล้วทำได้นะ ชี้นำได้เลย คนพูดถูกหรือผิด ชี้นำได้เลยถ้าเรามี
ความจริงในหัวใจ แต่ถ้ายังไม่มีความจริงในหัวใจ เราก็พยายามของเราให้มันเป็นจริงขึ้นมา เป็น
ปัจจัยตั้ง เป็นสันทิฏฐิโก กังวานกลางหัวใจ

สังกรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีพร้อมอยู่ ให้เราหมั่นเพียร พยายามหมั่น
เพียรสร้างสมของเรา ทำเพื่อประโยชน์กับเรานะ ให้ดวงใจดวงนี้มีคุณธรรมในใจ เธอจะมีธรรม
เป็นที่พึ่งเกิด อย่ามีสิ่งอื่นเป็นที่พึ่งเลย แต่มันมีแต่กิเลสในหัวใจ มันไม่มีอะไรเป็นที่พึ่งเลย มันยัง
ร้อนใหญ่ ถ้ามันมีธรรมดับไฟ ดับกิเลสในใจของตัวเองบ้าง มันจะมีความสุข ความสงบ ความ
ระงับใจ ไม่ต้องไปแข่งชิงกับเขา ไม่ใช่ของเราทั้งนั้นนะ ของประจำโลก ไม่ต้องไปแข่งชิงกับ
ใคร มันกว้านไปเท่าไรนะ มันใช้ไม่หมดหรอก เราเอาคุณธรรม เอาใจเรา เอาสิ่งที่เป็นสัจจะอันนี้
เพื่อใจดวงนี้ เอวัง